

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Blåfall AS
Postboks 61
1324 LYSAKER

Vår dato: 30.10.2015
Vår ref.: 201300144-41
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Rune Moe
22959315/rmo@nve.no

Blåfall AS - Søknad om tillatelse til Deia kraftverk i Åmot kommune i Hedmark - NVEs vedtak

Vi viser til søknad datert 02.04.2014 om tillatelse til bygging av Deia kraftverk, samt justeringer av prosjektet i brev fra Blåfall AS til NVE av 25.08.2014.

Kriteriene i vannressursloven § 25 tilsier at «Konsesjon kan bare gis hvis fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet». NVE vurderer det omsøkte tiltaket til å være i konflikt med Forsvarets interesser. Ettersom Forsvarets interesser er å betrakte som en allmenn interesse, er ikke kravene i vannressursloven § 25 oppfylt. NVE gir derfor ikke tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Deia kraftverk.

Søknaden

Blåfall AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Deia kraftverk i Åmot kommune i Hedmark fylke. Kraftverket er planlagt plassert ved elva Deia.

Blåfall AS ønsker å utnytte et fall på 295 m med inntak på kote 585 og kraftstasjon på kote 290. Inntaksdammen i betong er planlagt med en lengde på ca. 25 m og en høyde på ca. 2-3 m. Fra inntaket føres vannet i et 1000 mm rør over en strekning på 2,8 km ned til kraftstasjonen. Rørgata graves ned og dekkes til på hele strekningen. Eksisterende vei forlenges med 150 m (permanent) for tilkomst til kraftstasjonen, og det søkes om en midlertidig vei (1,3 km) langs rørgata.

Middelvannføringen ved inntaket er 1,04 m³/s, og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 2,3 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 5,3 MW, og vil etter planene gi en årsproduksjon på 12,8 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 3,2 km lang elvestrekning. Det er planlagt å slippe en differensiert minstevannføring på hhv. 200 l/s om sommeren og 80 l/s om vinteren.

Etter høring har Blåfall AS kommet med mindre justeringer av prosjektet, gjennom endring av inntaksplassering (fra kote 585 til kote 570) og økt slipp av minstevannføring. Endringene har vært skriftlig framlagt for NVE og Forsvarsbygg, og NVEs konklusjoner baserer seg på en vurdering av prosjektet i sin helhet inklusive foreslåtte endringer.

Om søker

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Blåfall AS er en industriell utbygger av småkraft i Norge. Blåfall AS har en intensjon om å få til en avtale med grunneierne som har fallrettighetene i Deia. Det er til sammen fire grunneiere i prosjektet, herunder privatpersoner og Staten/Forsvarsbygg.

Høring

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse.

NVE var på befaring i området den 12.08.2015 sammen med representanter for søkeren, Forsvarsbygg, Forsvaret, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark fylkeskommune, Eidsiva Nett AS og Naturvernforbundet i Elverum og Åmot. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Forsvarsbygg har fremmet innsigelse i saken. Forsvarsbygg opprettholder innsigelsen i sin vurdering av tiltakets reviderte planer, da deler av omsøkte tiltak fortsatt ligger innenfor grensen til Regionfelt Østlandet, hvor Staten v/Forsvarsdepartementet som forvaltes av Forsvarsbygg er grunneier. I sin uttalelse av 20.06.2014 konkluderer Forsvarsbygg med følgende:

«Forsvarsbygg fremmer innsigelse på vegne av Staten v/Forsvarsdepartementet i denne type saker med utgangspunkt i å skulle ivareta forsvarssektorens arealbruksinteresser.

Føringene vi har fått fra Forsvarsdepartementet tilsier at utleie av våre fallrettigheter kun kan gjennomføres så lenge det ikke strider mot Forsvarets interesser.

Vi kan ikke se at en utbygging og langsiktig båndlegging av areal som søknaden legger opp til vil være forenelig med Forsvarets aktivitet i dette området.

Med bakgrunn i føringer gitt av Forsvarsdepartementet og Forsvarets virksomhet i det omsøkte området fremmer Forsvarsbygg på vegne av Staten v/Forsvarsdepartementet innsigelse til søknad om vassdragskonsesjon – Deia kraftverk i Åmot kommune. Innsigelsen fremmes med hjemmel i vannressurslovens § 24, 3.ledd, jfr. plan- og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6.»

Fylkesmannen i Hedmark har også fremmet innsigelse i saken i sin uttalelse av 30.06.2014 «på grunn av de store biologiske verdiene (naturtyper, rødlistearter) som er knyttet til vassdraget og som vil kunne gå tapt ved en kraftutbygging selv om det gjennomføres avbøtende tiltak.»

Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider. Det samme gjelder de resterende innkomne høringsuttalelsene i saken.

NVEs vurdering

Det er etter NVEs mening uomtvistelig at det planlagte tiltaket ligger innenfor grensen til Regionfelt Østlandet. Mer spesifikt ligger området omkring den planlagte inntaksdammen innenfor Forsvarets sikkerhetsmaler, både for skyting på PV-bane (Panservernbane), og for Stridsvognbane og Stormbane i Angrepsfelt Sør (AFS). Selv etter endringer i omsøkte tiltak (reduert utbygging) er Staten/Forsvarsbygg grunneier og fallrettighetshaver på 34,6 % av fallet (tall oppgitt fra søker). Forsvarsbygg har ved flere anledninger uttrykt både skriftlig og muntlig at de ikke ønsker inngrep på skytefeltets arealer, da dette vil være begrensende for deres aktivitet.

I følge Forsvaret medfører Forsvarets aktivitet i området en betydelig blindgjengerfare (udetonerte eksplosiver) i terrenget, noe som vil gjøre ev. anleggsarbeid svært ressurskrevende, og dessuten potensielt dødelig for anleggsarbeidere. Forsvaret opplyser et tidsvindu på 13 uker per år med redusert aktivitet der anleggsarbeid vil være mulig. Etter NVEs erfaring er dette svært kort tid til å ferdigstille et

kraftverk, og det er da sannsynlig at ev. anleggsarbeid vil strekke seg over flere år. Dette er spesielt problematisk ettersom hele anleggsområdet må ryddes (klareres for eksplosiver) på nytt av egnet teknisk personell etter hver gang skytefeltet har vært i bruk. Forsvaret opplyser om at det er kun Forsvarets eget spesialtrente personell (mineryddere) som kan utføre dette arbeidet på deres arealer. I tillegg vil omsøkte tiltak også kunne legge beslag på en av skytefeltets to evakueringsveier, da denne overlapper helt eller delvis med rørgatetraseen i øvre del av tiltaksområdet.

NVE merker seg også at tiltaket vil kunne påvirke en bekkekløft av A-verdi, vurdert til en 4 stjerners lokalitet i det nasjonale bekkekløftprosjektet. NVE har ikke vurdert dette nærmere, men vi ser at forekomsten ville ha gjort en realisering av tiltaket ytterligere komplisert. Vi viser her også til nylig utsendt vedtak om Renåa kraftverk i Rendalen som ble avslått hovedsakelig på grunn av høy verdi av berørt bekkekløft.

Forsvarets interesser i området har vært avgjørende for konsesjonsspørsmålet, og NVE kan ikke se at en realisering av et kraftprosjekt som omsøkt er forenelig med ivaretagelse av Forsvarets interesser og behov i området. Ettersom Forsvarets interesser i området er å betrakte som en allmenn interesse, er ikke kravene i vannressursloven § 25 oppfylt. NVE avslår derfor søknaden om Deia Kraftverk.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jmfør forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Direktoratet for Mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
Eidsiva Nett AS
Forsvarsbygg
Forum for Natur og friluftsliv Hedmark

Fylkesmannen i Hedmark
Hedmark fylkeskommune
Naturvernforbundet i Elverum og Åmot
Statens vegvesen Region øst